

УДК 371.13:811.111

Ольга Лобода

ORCID iD 0000-0003-0327-4771

старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання,
Київського університету імені Бориса Грінченка,
бульвар І. Шамо, 18/2., 02154, Київ, Україна,
o.loboda@kubg.edu.ua

ДОСВІД РУМУНІЇ З ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ ДО РАНЬОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті виокремлено позитивний досвід Румунії у становленні, реформуванні та розвитку педагогічної освіти. Виокремлено загальні тенденції організації освітнього процесу в вищих навчальних закладах Румунії в контексті формування готовності педагога до реалізації раннього навчання англійської мови. Розглянуто чинники, які впливають на оптимізацію іншомовної освіти дітей дошкільного віку і молодшого шкільного віку. Використано власний досвід спостереження за проведенням занять з англійської мови у відповідних закладах Румунії. Запропоновано сучасні методи навчання англійської мови дітей.

Ключові слова: англійська мова; готовність педагога до раннього навчання; досвід Румунії; дошкільна освіта; Європейський Союз; молодший шкільний вік; початкова освіта; реформування освіти; старший дошкільний вік; учитель іноземної мови.

Вступ. Вхідження України у Європейський простір, глибокі соціальні зміни, які відбуваються у суспільстві, вимагають нових підходів до розвитку вітчизняної освіти. Особливої уваги в цьому сенсі набувають осучаснення системи освіти і підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних до безперервного професійного розвитку, вільного володіння однією або двома іноземними мовами.

На сьогодні рання іншомовна освіта займає важливе місце в системі безперервної іншомовної освіти більшості країн – членів Ради Європи і є обов'язковою складовою програм підготовки у дошкільних навчальних закладах та на етапі початкової базової освіти. Таким чином, якісна і фундаментальна іншомовна освіта у старшому дошкільному та молодшому шкільному віці забезпечить достатній рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у школярів основної та старшої школи.

Заслужують на увагу процеси модернізації у сфері дошкільної освіти та початкової освіти, а також зростаючий попит на раннє навчання іноземної мови дітей та підготовку відповідних фахівців до його реалізації.

Аналіз наукових джерел з проблеми дослідження свідчить про значний інтерес до проблеми іншомовної освіти вчителів як в Україні так і за кордоном. Зокрема, проблемі формування іншомовної професійної компетентності вчителів іноземних мов присвячені праці О. Бігич, В. Буренко, Н. Бориско, Н. Гальскової, Н. Гез, О. Маслико, С. Ніколаєвої, В. Редька, А. Тарнопільського та інших учених.

Специфіці раннього навчання іноземних мов, розробці моделі професійної підготовки фахівця до

навчання іноземних мов дітей дошкільного та молодшого шкільного віку присвячено дослідження Н. Басай, К. Віттенберг, В. Карташової, Р. Мартинової, З. Нікітенко, В. Плахотника, Г. Рогової, Р. Романа, Т. Швець, Т. Шкваріної (Котенко, 2015, с. 4).

Питання навчання іноземних мов у країнах Європи розглядають українські науковці В. Деркач, С. Гапонов, Л. Заблоцька, О. Кашуба, О. Котенко, О. Кузнецова, Н. Лавриченко, О. Локшина, В. Папіжук, О. Першукова, Л. Пуховська, М. Тадеєва та інші.

Саме тому надзвичайно важливою проблемою є вивчення та використання накопиченого міжнародного європейського досвіду формування готовності педагогів дошкільної та початкової ланки освіти, активізація пошуку ефективних методів навчання англійської мови та використання їх у роботі з дітьми.

Особливий інтерес стосовно підготовки сучасних педагогів дошкільної та початкової освіти, зокрема раннього навчання англійської мови, викликає, насамперед, досвід Румунії, країни, що приєдналася до країн ЄС у 2007 році, оскільки у недавньому минулому система дошкільної та початкової освіти України і Румунії мали багато спільних рис, зумовлених переважною подібністю соціального і політичного устроїв та територіальною близькістю.

Мета статті – виокремити загальні тенденції організації процесу формування готовності педагога до реалізації раннього навчання англійської мови в Румунії. Відповідно до поставленої мети основні завдання вбачаємо у представленні особливостей дошкільної та початкової ланок освіти, у характеристиці основних напрямків підготовки педагогів

відповідних спеціальностей та реформаторські тенденції у галузі викладання іноземних мов і англійської зокрема, стандартизації освіти та якості знань у цілому не тільки в регіональному, національному, а і в наднаціональному вимірах.

В умовах входження України до європейського простору вищої освіти важливим є завдання зближення освітніх парадигм, фундаментальних принципів, методологічних підходів у конструюванні змісту й у впровадженні організаційних форм, інноваційних технологій для забезпечення якості підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти та початкової освіти, зокрема вчителя іноземної мови (Олійник, 2016, с. 4).

Особливості дошкільної та початкової ланок освіти Румунії. Аби чітко усвідомити процес формування готовності педагога до раннього навчання англійської мови дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, необхідно ознайомитись із системою освіти Румунії.

Принагідно звернемося до дискурсу, проведеного науковцями С. Сисоевою та Т. Кристочук в рамках дослідження освітніх систем країн Європейського Союзу, зокрема Румунії. Офіційною мовою навчання є румунська, але на всіх рівнях освіти навчання здійснюється також і мовами етнічних та національних меншин (угорською, німецькою, сербською, українською, чеською, хорватською, турецькою та ромською).

Дошкільна освіта охоплює дітей у віці від 3 до 6 років. Освіта на цьому рівні ведеться в дошкільних закладах, більшість з яких є державними установами. Дошкільна освіта є необов'язковою і безкоштовною. Державні і приватні дошкільні заклади здійснюють освітню діяльність в рамках стандартних програм (5 годин на день), програм, які передбачають довшу тривалість перебування (10 години на добу), щотижневих програм (5 днів на тиждень). Дошкільна освіта організована відповідно до вікових груп: 3-4 роки, 4-5 і 5-6 років. Обов'язкове навчання триває 10 років (з 6-16 років). Початкова школа 6-10 років. Гімназії – (I етап загальної середньої школи I рівня (10-14 років). Середня школа – II етап загальноосвітньої школи – профільної гімназії I рівня (14-16 років).

У початковій школі всі предмети (за винятком релігієзнавства, іноземної мови, фізичної культури та музичної освіти) викладає лише один учитель, натомість в середній школі I рівня – викладачі різних дисциплін. Для шкіл I рівня плани визначаються Міністерством освіти і науки, і це дозволяє школам розробляти свої власні плани уроків, навчальний план та основні компоненти навчальної програми, які школа готує сама. Дисципліни згруповані в наступні сім програмних галузей: мова та спілкування, математика і наука, людина і суспільство, гуманітарні науки і мистецтво, фізична культура, технології, керівництво та консультування. Основними предметами є: румунська мова, інозем-

ні мови, історія Румунії та фізичне виховання (що складає половину тижневого навантаження). Методи навчання не визначаються положеннями Міністерства освіти Румунії, але передбачають рекомендації щодо альтернативних підручників, домашніх завдань і використання ІКТ в навчальному процесі.

Вчителі оцінюють рівень знань учнів упродовж навчального року. Учні, які мають труднощі в навчанні, можуть вчитися повторно у тому ж класі. Після закінчення початкових шкіл учні автоматично переходять до наступного рівня без випускних іспитів (Сисоева, Кристочук, 2012, с. 131–133).

Характеристика основних напрямків підготовки педагогів до реалізації раннього навчання англійської мови. Варто зазначити роль кафедр дошкільної і початкової шкільної педагогіки, які створюються у складі університетів, у функціональній і структурній реалізації вимог Болонського процесу у вищій освіті Румунії. Вони ведуть підготовку за програмами трьох європейських циклів: перший цикл триває 3 роки, другий цикл – ще два роки і третій цикл – наступні 3 роки (два останніх цикли дозволяють продовжувати освіту на рівнях бакалавріату та магістратури). Навчання має подвійну спеціалізацію (дошкільна та початкова освіта). Ця дво-профільна підготовка має значні позитивні аспекти: по-перше, більш ефективно вирішується завдання підготовки дітей старших груп до школи і по-друге в контексті нашої проблеми – раннього навчання іноземної мови. Безумовно, що наступність між дошкільним закладом і початковою школою може краще здійснити педагог, який має фахові компетенції з цих спеціальностей. Випускник ВНЗ з означеною підготовкою є потенційним спеціалістом у цих освітніх галузях (Олійник, 2012, с. 263).

Отже, підготовка педагогів для дошкільної та початкової освіти отримує новий дизайн, а професія учителя в умовах сучасного суспільства стає однією з професій з найвищим ступенем мобільності.

До речі термін «вчитель» для позначення фахівців дошкільної освіти використовується у багатьох країнах Європейського Союзу, і відповідно несе у собі глибше значення. Адже вчитель і вчить і виховує. А от функцію для догляду за дітьми виконують більше помічники, які не мають відповідної вищої освіти (Teacher Education in Europe An ETUCE Policy Paper, 2008, с. 28).

У системі підготовки педагога до раннього навчання англійської мови дітей дошкільного і молодшого шкільного віку необхідною умовою є вивчення 2-3 іноземних мов. Така інтеграція потребує подальшого розвитку, адже вона надає педагогам відчуття себе «вчителями іноземних мов», а не вчителями англійської, польської, німецької тощо.

У країнах Європейського союзу накопичено багаторічний досвід підготовки педагогів до раннього навчання іноземних мов дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, адже ще з 90-х років XX ст. у цих державах упроваджена програма

раннього навчання іноземних мов. Так, Британською Радою, як міжнародною організацією Великої Британії, що сприяє розвитку культурних зв'язків, прагне до встановлення довгострокових відносин і довіри між людьми Великої Британії та інших країн створено Проект Багатомовна Європа (БМЕ), що співфінансується Європейською Комісією і має на меті такі цілі: сприяти обміну успішним досвідом для забезпечення міжкультурного діалогу та соціальної інтеграції за допомогою мовної освіти; активізувати європейське співробітництво в галузі розроблення мовної політики і практики в декількох освітніх секторах, а також у суспільстві в цілому; підвищити поінформованість щодо рекомендацій Євросоюзу (EU) та Ради Європи (Council of Europe) з питань сприяння вивченню іноземних мов та мовного розмаїття в Європі.

Моніторинг мовних навичок, що відбувався за допомогою стандартизованого інструментарію в 10 країнах/регіонах, а на місцевому рівні – в 12 країнах/регіонах, показав, що лише в Австрії моніторинг не здійснюється. Хоча багато країн, безсумнівно, спираються на Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (CEFR) для розроблення своїх навчальних програм, лише 7 країн/регіонів повідомляють про послідовне і систематичне використання інструментарію Загально – європейських Рекомендацій для оцінювання рівня, якого мають досягти учні. Такими країнами є: Болгарія, Естонія, Франція, Румунія, Шотландія, Іспанія та Швейцарія. Також лише такі країни, як Австрія, Естонія, Франція, Польща, Португалія, Румунія, Україна та Швейцарія мають дві обов'язкові іноземні мови як в основній, так і в старшій школі (Багатомовна Європа, 2012, с. 42–47).

Перебуваючи у Румунії з метою ознайомлення і дослідження системи дошкільної і початкової освіти, автором були відвідані заняття з англійської мови у дитячому садку імені Жана Моне у м. Бухарест, (Jean Monnet Gradinita), підготовчому класі ліцею ім. Александра Влахуте (Liceul teoretic Alexandru Vlahutu)

м. Бухарест, та в Центрах розвитку дітей у Бухаресті, Брашові, Клужі та Яссах, які засвідчили наступність іншомовного навчання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку та широке і природне використання розучування віршів, драматизації та методики навчання англійської мови засобами музики – «Learn with music», яка передбачає навчання дітей англійської мови завдяки музиці, рухам, грі та співу (Лобода, 2015, с. 198–199).

Іноземні мови у системі дошкільної освіти Румунії є необов'язковими. Проте більшість дитсадків включають іноземну мову до навчальної програми. Той факт, що рік навчання у закладі дошкільної освіти є обов'язковим, гарантує, що більшість дітей ознайомиться з іноземною мовою до початку шкільної освіти. Дитячий сад є обов'язковим у віці до шести років. У віці шести

років, діти повинні приєднатися до «підготовчого навчального року», так звані (clas pregatitoare) підготовчі або (clas zero) нульові класи, які є обов'язковими для того, щоб увійти в перший клас, і відповідно працюють у школах, ліцеях тощо. Навчання у школі починається у віці семи років, і є обов'язковим до десятого класу (що відповідає віку шістнадцяти або сімнадцяти).

Нами було з'ясовано, що тижневе навантаження у цих підготовчих класах розподіляється таким чином: спілкування румунською мовою / 5 год.; математика і навколишнє середовище / 4 год.; англійська мова / 2 год.; розвиток особистості / 2 год.; образотворче мистецтво і малювання / 2 год.; музика / 2 год.; фізична культура / 2 год.; релігія / 1 год. Як бачимо існує наступність у вивченні іноземної мови між перед шкільною і шкільною освітою. У початковій школі найбільш поширеними іноземними мовами, що викладаються, є англійська, французька, німецька. Так у Румунії вивчають англійську, французьку, німецьку, італійську, іспанську. У багатьох випадках одна із цих мов є обов'язковою для вивчення всіма учнями. Новий закон про освіту забезпечує більше самостійності для шкіл та сприяє збільшенню конкуренції між ними. Можна очікувати, що цей процес сприятиме і підвищенню якості викладання іноземних мов, оскільки це є важливим фактором при виборі школи.

Реформаторські тенденції Румунії у галузі викладання і навчання англійської мови. На сучасному етапі формування готовності педагогів до раннього навчання англійської мови дітей дошкільного і молодшого шкільного віку спостерігаються успішні реформаторські тенденції в галузі навчання іноземних мов, а саме: забезпечення вчителів пакетом навчання англійської мови (English Language Teaching), що містить у собі книги, касети, сучасні аудіо та візуальні засоби навчання (Сапожніков, 2015, с. 58).

Розмаїтість мов, що пропонуються для вивчення у початковій школі, є позитивною ознакою європейської багатомовності. Для сприяння успішному вивченню мов, окрім наявності послідовної навчальної програми, мають бути визначені цілі навчання. У межах і поза межами Європи критерієм визначення цілей, що мають бути досягнуті у викладанні і навчанні мов, стали Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (CEFR). Це документ, який за допомогою шкал дескрипторів чітко описує: а) компетенції, потрібні для спілкування, б) відповідні мовні знання та навички і в) ситуації і сфери спілкування. Серед проаналізованих країн/регіонів сім доповіли про послідовне використання Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, серед яких зазначено і Румунію (Багатомовна Європа, 2012, с. 134).

На рівні професійно-технічної освіти мовна ситуація в цілому є досить прийнятною, із знач-

ним переважанням державної та іноземних мов. Англійська та французька посідають перше місце, ними викладаються і фінансуються спеціалізовані курси або навіть програми післядипломної освіти, як наприклад, програми для магістрів та аспірантів, що повністю або частково викладаються цими мовами, при цьому деякі університети також підтримують викладання угорською та німецькою мовами (Багатомовна Європа, 2012, с. 136).

В останні роки вища освітня політика привернула підвищену увагу в Європі та за її межами. Частково це пояснювалося зростанням ролі економіки. Розвиток через навички, знання та інновації, а також зростаючу диверсифікацію місій, потоків фінансування та режимів доставки, які зробили вищу освіту – одним з найважливіших секторів послуг у суспільстві.

Сучасна педагогічна освіта Румунії перебуває у стані динамічних змін, спрямованих на інтеграцію до європейського освітнього простору. «Освітні пріоритети» демократичних країн Східної Європи полягають у : демократизації навчання; адаптації системи освіти до потреб вільно – ринкового демократичного суспільства шляхом заміни попередньої моделі навчання суто «інформативного» зразка на модель «самовдосконалення та активізації»; створенні нової системи підготовки, перепідготовки і підвищенні кваліфікації; зближенні змісту обов'язкової освіти в різних країнах, що дає змогу говорити про розвиток «глобалізації курикулуму», тобто уніфікацію, стандартизацію освіти та якості знань не тільки в регіональному, національному, а і в наднаціональному вимірах; запровадженні зовнішньої (на регіональному та національному рівнях) стандартизованої оцінки навчальних досягнень із ключових навчальних предметів; викладанні іноземних мов та основ демократичної економіки (Олійник, 2016, с. 114).

На підставі попередньої системної конфігурації вищої освіти та стратегічної політики Румунія зазнала суттєвих реформ у період 2009-2013 років, які лише зараз показують ефективність. Будучи членом

ЕНЕА, Румунія взяла на себе зобов'язання здійснити стратегію «Всесвітня організація в країнах Європи» (Лондон 2007) та Стратегія мобільності для кращого навчання (Бухарест 2012), (Бухарестська міністерська конференція 2012 року та Болонська політична конференція), які вказують на необхідність стратегічного підходу до інтернаціоналізації як на національному, так і на рівні університетів. Крім того, Румунський закон про освіту № 1/2011 спонукав до реформ, спрямованих на підвищення привабливості системи вищої освіти Румунії (з положеннями про те, що має містити Університетський статут стосовно міжнародного партнерства, стимули до спільних ступенів, забезпечення більш широкої мобільності грантів та позики, гарантування принципів вільного доступу до навчання тощо (Curaş A, Deca L., Egron-Polak E., Salmi J).

Основою розвитку сучасної системи вищої педагогічної освіти Румунії є Національна стратегія сталого розвитку в Румунії 2012 – 2020 – 2030 та Стратегія після приєднання до ЄС на 2007 – 2013 рр. в програму якої закладено і проблему раннього навчання іноземної мови.

Висновки. Дослідження румунського досвіду з формування готовності педагогів до реалізації раннього навчання англійської мови дає підстави стверджувати, що освітні траєкторії Румунії орієнтовані на забезпечення європейського рівня організації освітнього процесу, на інтернаціоналізацію, освіту впродовж життя, формування у студентів саморозвитку і самоосвіти. Заслужують на увагу реформаторські тенденції у галузі викладання іноземних мов і англійської зокрема, стандартизації освіти та якості знань у цілому не тільки в регіональному, національному, а і в наднаціональному вимірах.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні методики раннього навчання англійської мови дітей дошкільного і молодшого шкільного віку у відповідних навчальних закладах Румунії.

Література

- Багатомовна Європа: тенденції у політиці і практиці мультилінгвізму в Європі. Київ: Ленвіт, 2012. 168 с.
- Котенко О. В. Сучасні тенденції розвитку системи іншомовної освіти педагога в Україні. *Іншомовна освіта педагога: виклики, проблеми, перспективи : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листоп. 2015 р.* С. 3–11.
- Лобода О. В. Досвід іншомовної дошкільної освіти у Румунії. *Іншомовна освіта педагога: виклики, проблеми, перспективи : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листоп. 2015 р.* С. 195–200.
- Олійник М. І. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в країнах східної Європи: дис. доктора пед. наук. Тернопіль, 2016. 471 с. URL: http://www.tnpu.edu.ua/paukovarobota/documentsdownload/aref_Oliinyk%20M.%20I.pdf (дата звернення: 08.09.17).
- Олійник М. І. Досвід професійної підготовки педагогів дитячих садків в освітніх закладах Румунії. *Педагогічний дискурс.* 2012. Вип. 13. С. 262–265.
- Сапожніков С. В. Система вищої педагогічної освіти Румунської республіки як країни-члена ОЧЕС у світлі євроінтеграційних процесів. *Молодь і ринок.* 2015. №3 (122). С. 54–60.
- Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник. Рівне : Овід, 2012. 352 с.

- Curaj A., Deca L, Egron-Polak E. Salmi J. Higher Education Reforms in Romania: Between the Bologna Process and National challenges. Springer. Cham Heidelberg New York Dordrecht London, 2015. 226 с. doi:10.1007/978-3-319-08054 URL: <https://www.google.com.ua/search?q=Adrian+Curaj+•+Ligia+Deca+•+Eva+Egron-Polak+•+Jamil+Salmi+Editors+Higher+Education+Reforms+in+Romania+Between+the+Bologna+Process+and+National+challenges&oq>
- Teacher Education in Europe An ETUCE Policy Paper. Adopted by the Executive Board on 14th April 2008. Editor responsible at law: Martin Romer. – Published by the European Trade Union Committee for Education. Brussels, 2008. 64 P.

References

- Bahatomovna Yevropa: tendentsiyi u praktytsi i politytsi mul'tylinhvizmu v Yevropi* (2012). [*Multilingual Europe: Trends in Politics and Practice of Multilingualism in Europe*] (ukr).
- Kotenko, O. V. (2015). Suchasni tendentsiyi rozvytku systemy inshomovnoyi osvity pedahoha v Ukrayini. [Modern tendencies for development of the system of foreign language training in Ukraine]. *Inshomovna osvita pedahoha: vyklyky, problem, perspektyvy*. Proceeding of the International Conference, Kyiv un-t im.B.Grinchenska, 3–11 (ukr).
- Loboda, O. V. (2015). Dosvid inshomovnoyi doshkil'noyi osvity u Rumuniyi. [Experience of foreign language pre-school education]. *Inshomovna osvita pedahoha: vyklyky, problem, perspektyvy*. Proceeding of the International Conference, Kyiv un-t im.B.Grinchenska, 195–200. (ukr).
- Oliynyk, M. I. (2016). *Teoretyko - metodychni zasady pidhotovky fakhivtsiv doshkil'noyi osvity v krayinakh shhidnoyi Yevropy* [Theoretical and methodical principles of training of future specialists in pre-school education in Eastern European countries]. Doctor's thesis. 471(ukr). Retrieved from http://www.tnpu.edu.ua/naukovarobota/documentsdownload/aref_Oliynyk%20M.%20I.pdf
- Oliynyk, M. I. (2012). Dosvid profesiynoyi pidhotovky pedahohiv dytyachykh sadkiv v osvithnikh zakladakh Rumuniyi. [Experience of professional training of kindergarten teachers in educational institutions of Romania]. *Pedahohichnyy dyskurs*, 262–265 (ukr).
- Sapozhnikov, S. V. (2015). Systema vyshchoyi pedahohichnoyi osvity Rumun'skoyi respubliky yak krayynchlena OChYeS u svitli yevrointehratsiynykh protsesiv. [System of higher pedagogical education of the Romanian Republic as a member of UMEU in the light of Europe integration processes]. *Molod' I rynok*, 3 (122), 54–60 (ukr).
- Sysoyeva S. O., Krystopchuk T. Ye. (2012). *Osvitni systemy krayin Yevropeys'koho Soyuzu: zahal'na kharakterystyka* [Educational systems of the countries of the European Union: general characteristics]. Rivne, Ukraine: Ovid (ukr).
- Curaj, A., Deca, L, Egron-Polak, E, & Salmi, J.(2015). Higher Education Reforms in Romania Between the Bologna Process and National challenges. Cham Heidelberg New York Dordrecht London. – Springer. 226. doi: 10.1007/978-3-319-08054-3. 26(eng). Retrieved from <https://www.google.com.ua/search?q=Adrian+Curaj+•+Ligia+Deca+•+Eva+EgronPolak+•+Jamil+Salmi+Editors+Higher+Educator+Reforms+in+Romania+Between+the+Bologna+Process+and+National+challenges&oq> (eng).
- Rømer M. (2008). *Teacher Education in Europe*. An ETUCE Policy Paper. Brussels. 64 (eng).

ОПЫТ РУМЫНИИ ПО ПОДГОТОВКЕ УЧИТЕЛЯ К РАННЕМУ ОБУЧЕНИЮ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО И МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Лобода Ольга, ст. преподаватель, Киевский университет имени Бориса Гринченко, бул. И. Шамо, 18/2, 02154 Киев, Украина, o.loboda@kubg.edu.ua

В статье проанализирован позитивный опыт Румынии в становлении, реформировании и развитии педагогического образования. Выделены основные тенденции организации учебного процесса в высших учебных заведениях Румынии в контексте формирования готовности педагога к реализации раннего обучения английского языка. Рассмотрены факторы, влияющие на оптимизацию иноязычного учебного процесса детей дошкольного и младшего школьного возраста. Использован собственный опыт наблюдения за проведением занятий по английскому языку в соответствующих учебных заведениях Румынии. Представлены современные методы обучения английскому языку.

Ключевые слова: английский язык; готовность педагога к раннему обучению; дошкольное образование; Европейский Союз; младший школьный возраст; начальное образование; обучение иностранному языку; Совет Европы; старший дошкольный возраст; учитель иностранного языка.

ROMANIAN EXPERIENCE OF PRE – AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS' ENGLISH LANGUAGE TRAINING

Loboda Olga, Senior Lecture, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 bul. I. Shamo, 02154 Kyiv, Ukraine, o.loboda@kubg.edu.ua

The main purposes of this article are to highlight Romanian positive experience of formation, reforming and developing of pedagogical education. A general overview of the main ways of forming teachers' readiness of early English learning in pre-school and primary school education are presented. The modern various contemporary ways and innovative forms and factors that influence on the optimization of foreign-language educational process of pre-school and primary school students are considered. The modern practical methods of teaching English are presented in the article. Also the process and different periods of teachers' training are described. British Council preparation experience in preparing teachers for early childhood education of pre-and primary school has been used. The special role of courses in teaching foreign languages and English in particular, in universities for masters and postgraduate students, because the program is fully or partially taught in these languages is headline. The basis for the development of the modern system of higher education in Romania is the National Strategy for Sustainable Development in Romania 2012 – 2020-2030 and the Strategy after accession to the EU for 2007 – 2013, which includes the problem of early language teaching. Finally, the author makes the conclusion about the Romanian experience in pedagogical education. The educational Romanian experience in forming teachers' readiness of early English learning suggests that the educational trajectories of Romania are aimed at ensuring the European level of future teacher training, internationalization, life-long education, and the formation of self-education and self-education for students.

Key words: English language; European Union; foreign language teacher; foreign language training; preschool age; preschool education; preschool age; primary school age; primary school education; teacher's training.

Стаття надійшла до редакції 23.10.2017

Прийнято до друку 23.11.2017

УДК 37.01/.09

Юлія Лабунець

ORCID iD 0000-0002-5922-0126

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Київський університет імені Бориса Грінченка, бул. І. Шамо 18/2, 02154 Київ, Україна, y.labunets@kubg.edu.ua

ДОСВІД ГРЕЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО РАНЬОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

В умовах процесу інтеграції вітчизняної освіти в європейський та світовий освітній простір виникає необхідність у підготовці компетентних та конкурентноспроможних фахівців, здатних до якісного і ефективного навчання іноземних мов і, зокрема, англійської у контексті сучасних вимог та тенденцій. У статті висвітлюється грецький досвід підготовки вчителя до раннього навчання англійської мови із врахуванням успішних реалій входу до Європейського освітнього простору та напрацювань по вирішенню низки питань до-тичних до даного процесу.

Ключові слова: Греція; міжкультурна комунікація; підготовка вчителів іноземної мови; Європейський освітній простір.

Вступ. Однією з найбільш характерних глобальних тенденцій у сфері сучасної іншомовної освіти є раннє навчання іноземних мов, що стає нагальним і обов'язковим. Утвердженню цієї ідеї, закріпленню її статусу в українському освітньому просторі, в нормативних документах передували тривалі роки ек-

спериментальних досліджень та наукових дискусій в галузі методики, лінгвістики та психології у світовому вимірі. Особливо актуалізувалися пошуки в цьому напрямі у другій половині ХХ ст., коли інтенсифікувалися інтеграційні та глобалізаційні процеси. З точки зору виміру